

Accountantsverslag 2021

**Gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Noord- en Oost
Gelderland**

9 juni 2022

Aan de leden van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
Postbus 3154
3502 GD Apeldoorn

Almelo, 9 juni 2022

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (hierna: VNOG) aan. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 18 september 2021. Dit verslag gaat in op onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2021.

Wij bedanken de medewerkers van VNOG voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Eshuis,
Registeraccountants

was getekend drs. E. Dijkgraaf RA

Per saldo **persoonlijker**

Inhoudsopgave

1. Kernboodschappen
2. Bevindingen controle jaarrekening
3. Rekening van baten en lasten
4. Weerstandsvermogen & financiële positie
5. Bijlagen

1. Kernboodschappen

De belangrijkste boodschappen voor het algemeen bestuur van de VNOG zijn:

- Wij hebben de controle van de jaarrekening 2021 van de VNOG uitgevoerd en zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid te verstrekken. Dat houdt het volgende in:
 - Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2021 van de VNOG een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
 - Voorts zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening 2021 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.
 - Wij vragen expliciet uw aandacht voor beter en gestructureerder uitvoeren van het aanbestedingsproces binnen de VNOG, daar wij meerdere langlopende onrechtmatigheden als gevolg van aanbestedingsfouten hebben geconstateerd.
 - Wij hebben de in hoofdstuk 5 van de Jaarrekening 2021 van de VNOG opgenomen verantwoording inzake de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2021. Wij concluderen dat de in de jaarrekening 2021 opgenomen verantwoording met toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2021 is opgesteld overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en met de jaarrekening verenigbaar is. Het jaarverslag 2021 bevat in het licht van de door ons tijdens de controle van de jaarrekening 2021 verkregen kennis en informatie naar onze mening geen onjuistheden van materieel belang.

- Het gerealiseerd resultaat over 2021 bedraagt volgens het Overzicht baten en lasten in de jaarrekening ongeveer € 5,3 miljoen voordelig. Dit resultaat ligt in lijn met boekjaar 2020, waarin het resultaat circa € 4,9 miljoen was. In het resultaat over 2021 zit sowieso een incidentele meevaller van ongeveer € 6 ton, omdat de cao-verhoging over 2021 lager en vooral later is geïndexeerd dan begroot. Van het resterende resultaat wordt ongeveer 50% veroorzaakt doordat als gevolg van COVID-19 er minder is uitgegeven: u becijfert dit op ongeveer € 1 miljoen (2020: € 2,3 miljoen) minder uitgaven ten laste van het vrijwilligersbudget oefenen en € 1,3 miljoen (2020: € 1,9 miljoen) lagere exploitatiekosten voor de brandweer.
- Het eigen vermogen heeft zich in 2021 überhaupt positief ontwikkeld, en is van € 14,6 miljoen ultimo 2020 gestegen naar € 15,5 miljoen eind 2021, ondanks de terugbetaling aan de gemeenten over 2020 van € 4,4 miljoen. Die positieve ontwikkeling wordt ook weerspiegeld in de ontwikkeling van de kengetallen. Het genoemde vermogen van € 15,5 miljoen is inclusief het resultaat over 2021. Volgens het voorstel resultaatbestemming dat aan het algemeen bestuur wordt gedaan, wordt van het resultaat 2021 een bedrag van ongeveer € 600.000 aan de deelnemende gemeente terugbetaald, zijnde het hierboven gememoreerde voordeel inzake de cao-verhoging. Het restant wordt in het voorstel voor het overgrote deel toegevoegd aan de egalisatiereserve afschrijvingen.

2. Bevindingen controle jaarrekening

2.1. Controle (Europese) aanbestedingen

In onze management letter 2021 geven wij aan dat de interne beheersing bij de VNOG van voldoende niveau is. Wij hebben hierbij wel aangegeven dat er binnen het proces van het toetsen van de rechtmatigheid van de inkopen aandachtspunten zitten ten aanzien van het onderbouwen van bestedingen middels contracten, ramingen en inkoopbehoeften. Wij hebben de VNOG verzocht om een interne rechtmatigheidscontrole uit te voeren. Deze controle is in het voorjaar van 2022 over 2021 uitgevoerd.

Naar aanleiding van onze controle van de aanbestedingen hebben wij 4 dossiers als onrechtmatig aangemerkt. De totale jaarlast 2021 van deze dossiers bedroeg € 530.000. Van dit bedrag heeft € 366.000 betrekking op een dossier waarvan de VNOG in 2022 ook de conclusie heeft getrokken dat deze Europees moet worden aanbesteed. De organisatie is daarom druk bezig om deze aanbesteding eind 2022 op de aanbestedingskalender te krijgen. Ook op de 3 andere dossiers zal actie worden ondernomen.

Naast de hierboven genoemde en geconstateerde fouten hebben wij ook nog twee onzekerheden geconstateerd voor een totaalbedrag van € 514.000.

Oorlog Oekraïne

Ondanks dat de Russische invasie van februari jongleden ver van Noordoost Gelderland plaatsvindt, ondervindt u als Veiligheidsregio hier wel degelijk gevolgen van. De opvang van Oekraïense vluchtelingen is reeds georganiseerd en verloopt in samenwerking met de aangesloten gemeenten. U neemt als Veiligheidsregio via doorlopen aanbesteding gas af bij Gazprom. Dit bedrijf staat niet op de sanctielijst, maar leidinggevende personen van Gazprom wel. Het is mogelijk dat de sancties worden uitgebreid naar het gehele bedrijf. In regionaal verband bent u hierover al in overleg.

2.2. Begrotingsrechtmatigheid

U hebt als gemeenschappelijke regeling welgeteld acht programma's in de begroting opgenomen. Met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid merken wij het volgende op:

Programma	Overschrijding lasten	Toelichting
Programma 8: Kazernes in eigendom en overgangsrecht	€ 1.335.000	De lasten betreffen de afrekening van de exploitatielasten van kazernes en het FLO-overgangsrecht met de betreffende gemeenten. Hier tegenover staan gelijke baten, zoals verantwoord op pagina 55 van de jaarstukken.

De overschrijding wordt in de jaarrekening op hoofdlijnen toereikend toegelicht. Deze past daarmee binnen het bestaande beleid en telt niet mee in het oordeel van de accountant over de rechtmatigheid.

Wat de investeringskredieten betreft is er sprake van een aantal overschrijdingen. Wij verwijzen naar de toelichtingen op de jaarrekening, zoals opgenomen in hoofdstuk 13 van de jaarstukken. Wij hebben vastgesteld dat de overschrijdingen (in totaal € 40.000) toereikend zijn toegelicht en passend zijn binnen het bestaande beleid van de gemeenschappelijke regeling. Zodoende hebben wij deze overschrijdingen niet meegewogen in het oordeel van de accountant over de rechtmatigheid.

2.3. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2021 niet meer bedragen dan € 209.000 per jaar. Daarnaast dienen instellingen de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op de WNT. In 2021 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

2.4 Desinvesteringen in vaste activa

De VNOG heeft in 2021 en begin 2022 opvolging gegeven aan de bevindingen uit de managementletters uit voorgaande boekjaren. Eén van deze bevindingen ziet toe op het periodiek uitvoeren van een bestaanscontrole (is de activa nog aanwezig?) op de vaste activa in eigendom van de VNOG. Als gevolg van deze uitgevoerde controle heeft de VNOG geconstateerd dat er in boekjaar 2021 vaste activa met een historische aanschafwaarde van ruim € 11 miljoen gedesinvesteerd moet worden. Ultimo 2020 bedroeg de boekwaarde (aanschafwaarde minus afschrijvingen) circa € 200.000. Dit bedrag is als boekverlies in de jaarrekening 2021 verantwoord.

Niet van alle activa kon worden aangetoond hoe deze de organisatie in het verleden hebben verlaten. Daarom adviseren wij het algemeen bestuur om naast een vernietigingsprotocol inclusief een afvloeiingsprocedure van buiten gebruik te stellen activa vast te stellen. Daarnaast kan de interne frauderisicoanalyse aan kracht winnen door elementen van een Misbruik & Oneigenlijk gebruik beleid (M&O beleid) op te nemen, met vaste activa als aandachtsgebied.

2.5 SiSa-bijlage, regeling A2: BDUR

In de SiSa-bijlage 2021 (hoofdstuk 10 van de jaarrekening) zijn in tegenstelling tot voorgaande boekjaren twee regelingen opgenomen in de verantwoordingsinformatie. Wij hebben de bestedingen in het kader van deze regelingen gecontroleerd volgens de richtlijnen van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2021. Onze rapportage treft u aan in hoofdstuk 5 (bijlage 3) van dit accountantsverslag.

Regeling A2: BDUR

In de SiSa-bijlage 2021 is een totale bate voor de BDUR verantwoord van € 7,5 miljoen. De verantwoordde bestedingen op de BDUR zijn gelijk aan de ontvangsten in 2021.

Regeling A12: Incidentele bijdrage ondersteuning naleving op coronatoegangsbewijzen

In de SiSa-bijlage 2021 is een nieuwe regeling opgenomen namelijk de Incidentele bijdrage ondersteuning naleving op coronatoegangsbewijzen. Deze regeling is conform artikel 8.3 van het besluit Veiligheidsregio's door het Ministerie van Justitie en Veiligheid toegekend als een incidentele bijdrage die onder voorwaarden is verleend.

De VNOG heeft net als andere veiligheidsregio's als onderdeel van de bestrijding van de Coronapandemie in 2021 gelden ontvangen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De VNOG heeft ervoor gekozen om de gelden uit te zetten bij de aangesloten gemeenten, en vervult op deze wijze een kassiersfunctie. Deze systematiek geldt als SiSa tussen medeoverheden waarbij de gemeenten de bestedingen in de SiSa-bijlage 2021 van hun jaarrekening 2021 verantwoorden. Deze bestedingen zijn onderdeel van de accountantscontrole 2021. Eventuele gelden die overblijven dienen de gemeenten terug te storten naar de VNOG, die op haar beurt de gelden in boekjaar 2022 verantwoord in haar SiSa-bijlage en zorgt dat zij tevens resterende gelden terugbetaalt aan het ministerie. Voorgaande blijkt in de jaarrekening uit de toegenomen balansposities onder de kortlopende vorderingen (op de gemeenten) en overlopende passiva (op het Rijk). Hierdoor zal de uitvoering van deze decentrale taak geen resultaat opleveren voor de VNOG en zullen er geen baten en/of lasten in haar exploitatie worden opgenomen. Zodoende is in de SiSa-bijlage sprake van een nihil saldo aan bestedingen in 2021.

2.6 Verwerking CAO principeakkoord 2021-2022

Op 3 november 2021 is een principeakkoord CAO-gemeenten 2021-2022 gesloten. Het akkoord is definitief geworden en bekrachtiging door afzonderlijke besturen op 27 januari 2022. Een deel van dit akkoord heeft betrekking op het jaar 2021, namelijk een salarisstijging per 1 december 2021 en een eenmalige uitkering over 2021. Het betreft hier een feitelijke gebeurtenis namelijk een salarisstijging per 1 december 2021 en een eenmalige uitkering die in 2022

definitief is geworden. In 2021 is reeds aannemelijk geworden dat deze stijging volgt uit besluitvorming in 2022. Daarnaast heeft dit akkoord betrekking op 2021. Op basis van voorgaande punten is er sprake van een last en een verplichting over 2021 die onder de kortlopende schulden verantwoord is door de VNOG. De omvang bedraagt ongeveer € 6 ton. De post is goed onderbouwd en is met een redelijke mate van zekerheid geschat. De VNOG heeft op deze wijze invulling gegeven en de lasten met de stijging van het principeakkoord verwerkt in de jaarrekening 2021.

2.7 Continuïteit geautomatiseerde gegevensverwerking

Algemeen

De accountant dient ingevolge BW 2 artikel 393, lid 4 in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Wij hebben de automatiseringsomgeving van de VNOG uitsluitend beoordeeld in het kader van de jaarrekeningcontrole. Voor onze bevindingen verwijzen wij u naar onze management letter 2021.

IT-audit

Wij hebben de IT-audit uitgevoerd met specifieke aandacht voor het financiële pakket (Key2Financiën) en de algemene beheersing van de IT-omgeving. In onze managementletter hebben wij een aantal aanbevelingen gegeven om de interne beheersing op de hiervoor genoemde onderdelen te verbeteren. Wij verwijzen u voor onze aanbevelingen naar de management letter 2021.

2.8 Administratieve Organisatie / Interne Beheersing

Onze conclusies inzake de interne beheersing zijn opgenomen in onze managementletter d.d. 25 februari 2022. Hierin concluderen wij het volgende:

Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen de VNOG is voorzichtig positief. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de kwaliteit van de interne beheersing welke op voorhand een goedkeurend oordeel in de weg lijken te staan. Desalniettemin hebben wij een aantal observaties welke uw aandacht vragen. In het bijzonder de bevindingen vanuit voorgaande boekjaren die nog niet opgelost zijn.

Voor onze detailbevindingen verwijzen wij u naar de volledige tekst van de managementletter.

2.9 Integriteitsverslag en M&O beleid

Op grond van de Ambtenarenwet is de gemeenschappelijke regeling gehouden om jaarlijks een integriteitsverslag aan het algemeen bestuur uit te brengen. Hierin wordt ook fraude binnen de eigen organisatie gemeld. In de nieuwe kadernota rechtmatigheid worden decentrale overheden verzocht om in hun bestuursverslag een paragraaf op te nemen over integriteit en fraude. Het jaarverslag heeft wel meer 'exposure' dan een integriteitsverslag. De aanbeveling vereist niet dat de gemeenschappelijke regeling de privacy van de betrokkenen schendt of dat de gemeenschappelijke regeling zichzelf met de tekst juridisch kwetsbaar moet maken.

Wel ziet de aanbeveling erop dat de gemeenschappelijke regeling open en transparant is over haar eigen interne beheersing. Gezien de formulering van de aanbeveling gaat het primair om financiële fraude, fraude met financiële gevolgen of fraude die de jaarrekening raakt. Het staat de gemeenschappelijke regeling uiteraard vrij om deze aanbeveling breder te interpreteren.

Wij hebben de gemeenschappelijke regeling verzocht om in het jaarverslag de hierboven genoemde elementen toe te lichten, en periodiek een integriteitsverslag alsmede een Misbruik & Oneigenlijk gebruik (hierna: M&O) beleid op te stellen en intern te bespreken.

2.10 Overige aangelegenheden

Geen significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in onze opdrachtbevestiging d.d. 18 oktober 2021 en het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleverordening. Er is gedurende de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Ook hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de reikwijdte.

Geen wijzigingen in significante verslaggevingsvoorschriften

De belangrijkste verslaggevingsvoorschriften voor de VNOG zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2021. In 2021 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen (het BBV), die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de financiële positie of de resultaten van de VNOG.

Inschattingen door het management

In onze risicoanalyse en controleaanpak van de VNOG hebben wij geen significante risico's aangemerkt die betrekking hebben op inschattingen door het management. Conform onze controleaanpak hebben wij 'management override of controls' aangemerkt als significant risico.

3 Rekening van baten en lasten

In de jaarrekening 2021 is het resultaat ten opzichte van de begroting vóór en na wijziging als volgt samengevat:

X € 1.000	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Baten	61.166	63.533	63.843
Lasten	61.503	68.857	62.865
Saldo van baten en lasten	-337	-5.324	979
Onttrekking reserves	587	6.231	5.776
Toevoeging reserves	250	908	1.499
Gerealiseerd resultaat	0	-1	5.256

Het gerealiseerd resultaat over 2021 bedraagt volgens het Overzicht baten en lasten in de jaarrekening ongeveer € 5,3 miljoen voordelig. Voorgaande resultaat ligt in lijn met boekjaar 2020, waarin het resultaat circa € 4,9 miljoen was. In hoofdstuk 2 en paragraaf 6.1 van de jaarstukken wordt het eindresultaat geanalyseerd.

In het resultaat over 2021 zit sowieso een incidentele meevaller van ongeveer € 6 ton, omdat de cao-verhoging over 2021 lager en vooral later is geïndexeerd dan begroot. Van het resterende resultaat wordt ongeveer 50% veroorzaakt doordat als gevolg van COVID-19 er minder is uitgegeven: u becijfert dit op ongeveer € 1 miljoen (2020: € 2,3 miljoen) minder uitgaven ten laste van het vrijwilligersbudget oefenen en € 1,3 miljoen (2020: € 1,9 miljoen) lagere exploitatiekosten voor de brandweer.

In hoofdstuk 6.1 wordt een analyse op hoofdlijnen ten opzichte van de begroting na wijziging gegeven, in hoofdstuk 6.2 worden de verschillen op programmaniveau gedetailleerd geanalyseerd. Korte tijdshalve verwijzen wij daarnaar.

De begroting na wijziging gaat nog uit van een resultaat van nihil. Dat betekent echter niet dat het bestuur niet tussentijds over de ontwikkeling van het resultaat is geïnformeerd. Via de Tweede Financiële Verkenning, die in augustus 2021 is gemaakt, is het AB geïnformeerd over het verwachte resultaat over 2021: circa € 6,2 miljoen. Dat het uiteindelijke resultaat ongeveer € 900.000 lager uitvalt heeft onder andere te maken de overheveling van budgetten naar 2022 voor een bedrag van ruim € 600.000.

Wij zien tevens dat de onderhoudskosten stijgen en langer doorlopen. De komende jaren zouden circa 143 voertuigen vervangen moeten worden, maar door problemen met levertijden en partijen die zich niet inschrijven op aanbestedingen zal de VNOG langer moeten doorrijden met de huidige voertuigen. Naast incidentele kosten zullen de onderhoudskosten tevens gaan stijgen.

4 Weerstandsvermogen & financiële positie

In de jaarstukken wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de beschikbare weerstandscapaciteit tegen de benodigde weerstandscapaciteit afgezet teneinde een oordeel over de toereikendheid van het weerstandsvermogen te kunnen vormen. Van de totale eigen vermogenspositie wordt de algemene reserve (€ 1,1 miljoen) en het grootste deel van de bedrijfsvoeringsreserve (€ 2 miljoen) als beschikbaar weerstandsvermogen aangemerkt. De weerstandsratio komt ultimo 2021 uit op 1,03 (2020: 1,18). Daarmee past het beschikbare vermogen ultimo 2021 net binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Het eigen vermogen heeft zich in 2021 überhaupt positief ontwikkeld, en is van € 14,6 miljoen ultimo 2020 gestegen naar € 15,5 miljoen eind 2021, ondanks de terugbetaling aan de gemeenten over 2020 van € 4,4 miljoen. Die positieve ontwikkeling wordt ook weerspiegeld in de ontwikkeling van de kengetallen. Het genoemde vermogen van € 15,5 miljoen is inclusief het resultaat over 2021. Volgens het voorstel resultaatbestemming dat aan het algemeen bestuur wordt gedaan, wordt van het resultaat 2021 een bedrag van ongeveer € 600.000 aan de deelnemende gemeente terugbetaald, zijnde het in de vorige paragraaf gememoreerde voordeel inzake de cao-verhoging. Het restant wordt in het voorstel voor het overgrote deel toegevoegd aan de egaliseringsreserve afschrijvingen.

Voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen zijn een zestal kengetallen vastgesteld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waarvan er drie voor de VNOG van toepassing zijn. Er is geen vaste norm of streefwaarde voor de hoogte van de kengetallen; een gebruiker dient alle kengetallen in ogenschouw te nemen bij het beoordelen van de financiële positie van een decentrale overheid. Wel hanteert de overheid drie signaleringswaarden, namelijk minst risico, neutraal en meest risicovol. Onderstaand overzicht toont (verkort) de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling op 31-12-2021:

Kengetal	JRK '20	Beg. '21	JRK '21	Minst risicovol:	Neutraal:	Meest risicovol:
Netto schuldquote	49%	82%	41%	< 90	90 - 130	> 130
Solvabiliteitsratio	26%	12%	29%	> 50	20 - 50	< 20
Structurele exploitatieruimte	17%	0,30%	4,6%	> 0	0	< 0

Gelet op uitgestelde uitgaven en gelijk gebleven baten blijft de structurele exploitatieruimte op een goed niveau. De solvabiliteit is gestegen ten opzichte van voorgaand boekjaar als gevolg van het positieve resultaat. Door de aflossingen is de netto schuldquote verder gedaald. Al met al zijn wij van mening dat er sprake is van een gezonde financiële positie.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde controleverschillen resp. fouten en onzekerheden in de controle:

De volgende verschillen zijn naar aanleiding van onze controle gecorrigeerd:

Gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag in €
Er is ten onrechte een voorziening opgenomen voor gelijkblijvende personele lasten in de komende jaren.	70.000
Er zijn in 2022 inkoopfacturen verstuurd aan de VNOG voor levering van goederen en diensten die betrekking hebben op boekjaar 2021, maar niet in 2021 zijn verantwoord. Hierdoor was het resultaat 80.000 te hoog, en de schuldpositie te laag.	80.000
De rijksbijdragen uit hoofde van de naleving op coronatoegangsbewijzen zijn zowel als lasten als baten verantwoord. De omvang hiervan is circa € 1,1 miljoen. Er is echter geen resultaatsimpact. De bedragen mogen niet verantwoord worden omdat de VNOG (net als andere veiligheidsregio's als "doorgeefluik" fungeert. Hierdoor komen de baten en lasten niet ten gunste c.q. ten laste van het resultaat van de VNOG.	1,1 miljoen

De volgende verschillen zijn naar aanleiding van onze controle niet gecorrigeerd:

Aard van de fouten	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	€ 0	€ 0
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout	€ 0	€ 0
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout	€ 0	€ 0
(Sub)Totaal getrouwheidsfouten	€ 0	€ 0
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	€ 0	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/fido)	€ 530.000	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	€ 0	
Overige rechtmatigheidsfouten	€ 0	
Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 530.000	

Wij hebben de volgende onzekerheden geconstateerd:

Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Onzekerheid rechtmatigheid is ook een onzekerheid inzake getrouwheid:	€ 0	€ 0
(Sub)Totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	€ 0	€ 0
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	€ 0	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-staatssteun)	€ 0	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	€ 0	
Overige onzekerheden inzake de rechtmatigheid	€ 514.000	
Totaal onzekerheden in de controle rechtmatigheid	€ 514.000	

Bijlage 2: Controleaanpak en materialiteit

Controleaanpak en uitvoering controle

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met de door ons voorgenomen controleaanpak. Dat houdt in dat wij onze controle voor een groot deel gegevensgericht hebben uitgevoerd.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op een adequate risicoanalyse. Wij hebben enkele gesprekken met ambtelijk medewerkers gevoerd over de binnen VNOG intern toegepaste risicoanalyse, het werkprogramma en de aanpak van de te verrichten verbijzonderde interne controlewerkzaamheden.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Het algemeen bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door de VNOG.

Op grond van de jaarrekening 2021 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 650.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 1.950.000. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op 10% van de goedkeuringstolerantie. Voor de jaarrekening 2021 geldt een rapportagetoleranties van € 65.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden.

Bijlage 3: Bevindingen controle SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag voor de VNOG over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt hieronder aangegeven of en zo ja, welke fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd. Hierbij nemen wij op basis van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2021 (versie 31 januari 2022) per specifieke uitkering fouten en onzekerheden op, boven een financiële grens, voor zover die niet door de medeoverheid zijn of kunnen worden gecorrigeerd. Deze financiële grens is per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter dan € 1.000.000 is.

Regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
A2 Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
A12 Incidentele bijdrage ondersteuning naleving op coronatoegangsbewijzen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal		€ 0	

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid: goedkeurend

Bijlage 4: Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de VNOG in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om komend boekjaar teamleden bij de VNOG te rouleren; wij zijn immers nog geen zeven jaar accountant van de VNOG.

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijk, zakelijke en financiële relaties tussen Eshuis, haar partners en haar medewerkers en de VNOG die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden. De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Eshuis, een bestuurder of interne toezichthouder van Eshuis of een lid van het controleteam heeft ontvangen of verstrekt aan de VNOG of een bij de VNOG betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben ontvangen of verstrekt en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Bijlage 5: Toelichting financiële kengetallen

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties | Staatsblad 2015, 206

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de provincie of gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de provincie of gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een provincie en gemeente. De solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de provincie of gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds of provinciefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB respectievelijk opcenten op de motorrijtuigenbelastingen. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien.